

## EMOSTENSUON KALATALOUDELLINEN TARKKAILUOHJELMA

### 1. JOHDANTO

Emostensuon kalataloudellinen tarkkailu perustuu Itä-Suomen ympäristölupaviraston 3.4.2018 antamaan päätökseen n:o 5/2018/1 Dnro ISAVI/453/2016. Päätöksessä todettiin mm. seuraavaa:

#### *Kalataloustarkkailu*

*Emostensuon turvetuotantoalueen vaikutuksia alapuolisen vesistön kalakantoihin ja kalastukseen tulee tarkkailla Pohjois -Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymän ohjelman mukaisesti. Esitys tarkkailuohjelmaksi on toimitettava Pohjois -Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.*

*Luvan saajan on maksettava vuosittain maaliskuun aikana 450 euroa kalatalousmaksua Pohjois -Savon ELY-keskukselle käytettäväksi vesistöön johdettavien päästöjen vaikutusalueen kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseen. Maksu voidaan suorittaa luvan saajan ja kalatalousviranomaisen niin sopiessa vaihtoehtoisesti myös joka toinen vuosi maksamalla kahden vuoden kalatalousmaksu yhtä aikaa (900 euroa). Ensimmäinen maksu on maksettava kuukauden kuluessa kuntoonpanon aloittamisesta siltä vuodelta, jona kuntoonpano aloitetaan.*

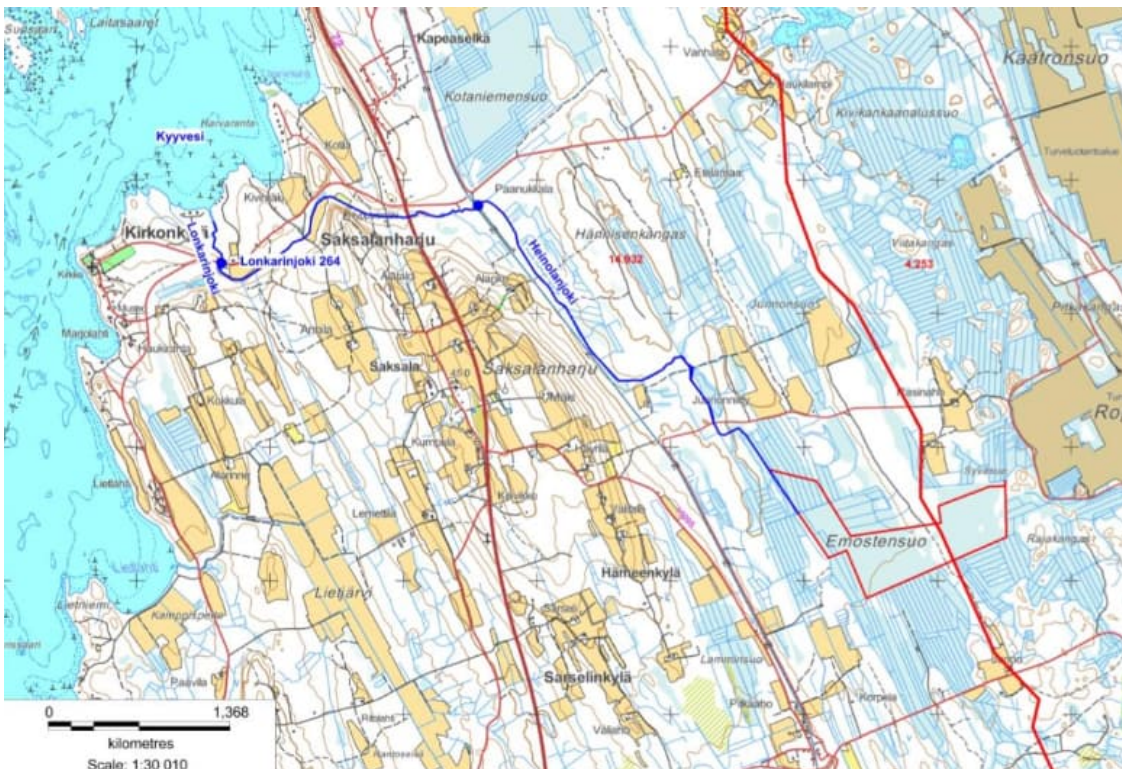
*Kuntoonpanon aloittamisesta on ilmoitettava etukäteen Pohjois -Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle.*

Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksestä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen, joka antoi päätöksen asiasta 27.09.2022 nro 22/0037/1. Asiasta valitettiin edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka antoi päätöksensä 30.5.2023. Lupa on voimassa toistaiseksi.

## 2. EMOSTENSUON TURVETUOTANTOALUE

Emostensuo sijaitsee Haukivuoren taajaman itäpuolella Mikkelin kaupungin alueella. Matkaa Haukivuoren taajamaan on noin 3 km. Hankealue sijaitsee Kymijoen (14) ja Vuoksen vesistön vedenjakaja-alueella. Hankealueen lohkon 1 alue sijaitsee Vuoksen vesistöalueeseen kuuluvalla Isojoen – Sahinjoen (4.253) vesistöalueelle. Loput hankealueesta, eli suurin osa, sijoittuu Kymijoen (14) vesistön Mäntyharjun reitin (14.9) Kyyveden alueen (14.93) Kyyveden lähialueen (14.932) valuma-alueelle. Emostensuon tuotantoalueen 47,6 ha kuivatusvedet tullaan johtamaan laskeutusaltaan kautta pintavalutuskentälle, ja edelleen laskuojan kautta alueen länsipuolella virtaavaan Heinolanjokeen, joka laskee lyhyen Lonkarinjoen kautta Kyyveteen noin 6,5 km laskuojan purkukohdan alapuolella (kuva 1).

Karttatarkastelun perusteella Lonkarinjoen ja Heinolanjoen valuma-alueella on runsaasti peltoja ja ojitettuja suo- ja metsäalueita. Emostensuo (47,6 ha) on Kyyveden lähialueesta (14.932) noin 0,1 %.



Kuva 1. Emostensuon tuotantoalueen vesienjohtamisreitti ja ennakkotarkkailupiste Lonkarinjoessa.

Kyyveden tärkeimmät saaliskalat ovat olleet kuha, hauki, ahven, lahna ja made. Järvessä on luontaisesti lisääntyvä vahva kuhakanta. Kyyveteen on istutettu kuhaa, planktonsiikaa ja järvitaimenta. Järven eteläosassa esiintyvää muikkua lukuun ottamatta lohikalat eivät viihdy Kyyvedessä järven pohjoisosan rehevyyden vuoksi.

Kyyveden kalastuksellinen merkitys on suuri. Alueella on ammattikalastaja, yksi sivuammattikalastaja sekä satoja virkistys- ja kotitarvekalastajia. Merkittävin kalastushaitta on tiedustelujen mukaan ollut pyydysten likaantuminen, vähäarvoisten kalojen lisääntyminen ja pohjan liettyminen.

### 3. KALATALOUDELLINEN TARKKAILU

Emostensuon laskujokien Heinola-Lonkarinjoen alapuolisen Kyyveden kalaston tilaa seurataan koekalastuksin. Koekalastusalueita on kaksi kappaletta, joista toinen sijoittuu Heinola-Lonkarinjoen alapuoliseen Jokilahteen ja vertailualue noin kolme kilometriä Jokilahdesta luoteeseen Tervalahteen. Tarkemmin alueiden sijainti on esitetty kuvassa 2.

Molemmilla alueilla kalastetaan heinä-syyskuussa kahdeksalla Nordic-verkolla/alue ja verkot sijoitetaan satunnaisotannalla kahteen eri syvyysvyöhykkeeseen. Koekalastus toteutetaan molemmilla alueilla kahteen kertaan siten että pyyntiponnistus on 2x8 verkkoyötä/alue. Eri kalastuskertojen välillä pidetään vähintään yhden viikon tauko.

Koekalastuksen saaliista lasketaan kokonaissaalis ja yksikkösaalis sekä lukumääränä että painona sekä mitataan kahden runsaimman lajin pituusjakaumat, siten että ahven on aina mukana mitattavissa lajeissa.

Koekalastus toteutetaan ensimmäisen kerran ennen turvetuotantoalueen kuntoonpanon aloittamista ja uusitaan kuntoonpanon aloittamisen jälkeen viiden vuoden välein toistaiseksi.



Kuva 2. Koekalastusalueet Kyyvedellä.

#### 4. TULOSTEN RAPORTOINTI

Koekalastusten tulokset raportoidaan tutkimusvuoden loppuun mennessä. Raportit toimitetaan tilaajalle, Pohjois- ja Etelä-Savon ELY-keskuksille sekä Kyyvesi-Pieksämäen kalatalousalueelle. Koekalastusten tulokset syötetään koekalastusrekisteriin toteutusvuoden loppuun mennessä. Tarkkailuohjelma on voimassa toistaiseksi.